

Usmernenia o zjednodušení efektívnej komunikácie medzi príslušnými orgánmi, ktoré vykonávajú dohľad nad poisťovňami a štatutárnymi audítormi a audítorskými spoločnosťami vykonávajúcimi štatutárny audit takýchto poisťovní

Úvod

- 1.1. Podľa článku 12 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 537/2014 zo 16. apríla 2014 o osobitných požiadavkách týkajúcich sa štatutárneho auditu subjektov verejného záujmu¹, berúc do úvahy existujúce postupy, vydá EIOPA usmernenia adresované kompetentným orgánom dohliadajúcim na poisťovne s cieľom zjednodušiť efektívnu komunikáciu medzi príslušnými orgánmi, ktoré vykonávajú dohľad nad poisťovňami a štatutárnymi audítormi a audítorskými spoločnosťami vykonávajúcimi štatutárny audit takýchto podnikov. Na účely posilnenia dohľadu nad poisťovňami a zaistovňami a v záujme ochrany poistencov sa v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES z 25. novembra 2009 o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (Solventnosť II)², najmä článku 68 a 72, stanovujú zákonné požiadavky na štatutárnych audítov, aby okamžite ohlásili akékoľvek skutočnosti, ktoré by mohli mať závažný vplyv na finančnú situáciu alebo administratívnu organizáciu poisťovne alebo zaistovne. Okrem povinnosti ohlasovať takéto informácie o závažných skutočnostiach a mimoriadnych udalostiach však úlohy v oblasti dohľadu môžu byť podporované efektívnou komunikáciou medzi orgánmi dohľadu a štatutárnymi audítormi a audítorskými spoločnosťami.
- 1.2. Orgán EIOPA v úzkej spolupráci s Európskym orgánom pre bankovníctvo (ďalej len „EBA“) skúmal súčasné postupy dohľadu týkajúce sa komunikácie medzi príslušnými orgánmi dohľadu nad poisťovňami a zaistovňami v rámci EÚ a Európskeho hospodárskeho priestoru (ďalej len „EHP“) a štatutárnymi audítormi a audítorskými spoločnosťami takýchto sledovaných poisťovní a zaistovní. Všetky dotknuté orgány dohľadu v rámci tohto posúdenia udržiavajú pravidelné a ad hoc kontakty a výmenu názorov so štatutárnymi audítormi. Táto interakcia však hlavne nie je založená na formálnom súbore pravidiel alebo predpisov. S cieľom uľahčiť relevantnú a efektívnu komunikáciu – mimo rozsahu právomocí príslušných orgánov požiadať o informácie ad hoc v súlade s článkom 35 ods. 2 písm. c) smernice 2009/138/ES a mimo rozsahu povinnosti audítora ohlasovať v súlade s článkom 72 smernice 2009/138/ES, orgán EIOPA vyvinul tento súbor všeobecných usmernení založených na princípe podporiť členské organizácie EIOPA vo vývoji konzistentného, vhodného a primeraného prístupu dohľadu.
- 1.3. Tieto usmernenia sú vydané podľa článku 16 nariadenia o EIOPA³.
- 1.4. Tieto usmernenia sú určené príslušným orgánom dohľadu nad poisťovňami a zaistovňami.
- 1.5. Pokiaľ nie sú pojmy vymedzené v týchto usmerneniach, ich význam je vymedzený v právnych aktoch, na ktoré sa odkazuje v úvode.
- 1.6. Usmernenia sa uplatňujú od 31. mája 2017.

Usmernenie 1 – Prístup ku komunikácii

- 1.7. Príslušné orgány by mali zabezpečiť, aby komunikácia s audítormi a audítorskými spoločnosťami vykonávajúcimi štatutárny audit bola otvorená a konštruktívna, rovnako tak dostatočne pružná, aby sa zabezpečilo, že sa môže adaptovať na nečakaný budúci vývoj.

¹ Ú. v. EÚ L 158, 27.5.2014, s. 77.

² Ú. v. EÚ L 335, 17.12.2009, s. 1.

³ Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 48 – 83.

- 1.8. Príslušné orgány by mali podporovať vzájomné porozumenie rolí a zodpovednosti zainteresovaných strán v komunikácii v súlade s požiadavkami dôvernosti a služobným tajomstvom v súlade s článkom 34 nariadenia 537/2014 a článkami 64 až 71 smernice 2009/138/ES. Príslušné orgány by mali najmä zabezpečiť, aby všetky informácie vymieňané v rámci komunikácie zostali dôverné a nepredstavovali porušenie žiadneho zmluvného alebo zákonného zákazu zverejňovania informácií v súlade s článkom 12 ods. 3 nariadenia 537/2014 alebo článkom 68 smernice 2009/138/ES.
- 1.9. Príslušné orgány by mali zabezpečiť, aby poisťovňa alebo zaistovňa pod dohľadom zostala hlavným zdrojom informácií na účely dohľadu a štatutárneho auditu a aby informácie zhromaždené v rámci komunikácie nenahrádzali ich prácu.
- 1.10. Príslušné orgány by mali uplatniť prístup vychádzajúci z rizík početnosti a hĺbky komunikácie s cieľom zabezpečiť primeraný prístup. Hĺbku komunikácie možno rozlíšiť na pravidelnú komunikáciu a diskusiu o aktuálnom, hroziacom alebo urgentnom vývoji.
- 1.11. Príslušné orgány by mali pravidelne posudzovať, či diskusia a výmena informácií spĺňajú ciele komunikácie, ako je popísané v tomto usmernení, a podľa toho upraviť svoj prístup.

Usmernenie 2 – Charakter informácií, ktoré sa majú vymieňať

- 1.12. Príslušné orgány by mali uvažovať o výmene informácií, ktoré sú relevantné pre strany tohto dialógu z hľadiska ich úloh, významnosti a vplyvu týchto informácií.
- 1.13. Pri príprave a vedení komunikácie a v spojení so štatutárnymi audítormi alebo audítorskými spoločnosťami by mali príslušné orgány riešiť problémy a zdieľať informácie, ktoré sú: špecifické pre podnik, špecifické pre odvetvie, aktuálne a rozvíjajúce sa. To môže mať za následok vytvorenie štandardného zoznamu otázok, ktorých sa môže komunikácia týkať. Zároveň by mali príslušné orgány podporovať štatutárnych audítorov alebo audítorské spoločnosti, aby aktívne prispievali k výberu relevantných otázok a informácií, ktoré sa budú zdieľať.
- 1.14. Príslušné orgány by mali posúdiť, ktoré informácie sú relevantné pre dohľad nad podnikom, a podľa toho môžu od štatutárnych audítorov alebo audítorských firiem požadovať relevantné informácie. Tieto oblasti môžu zahŕňať, ale nie sú obmedzené na vonkajšie prostredie podniku, riadenie podnikov a vnútorné kontroly, predpoklad trvania, prístup k auditu, komunikácia so správnym, riadiacim alebo kontrolným orgánom a výborom pre audit, oceňovanie podniku a vhodnosť kapitálu, investície a ďalšie relevantné dokumenty. Príslušné orgány by mali tiež zvážiť zdieľanie informácií týkajúcich sa jednotlivého podniku z nedávnych odhadov či hodnotenia dohľadu, regulačného výkazníctva, opatrení dohľadu uložených podniku a problémy, ktoré ovplyvňujú podnik, obavy a otázky týkajúce sa priemyslu, ako sú regulačný a makroekonomický vývoj. V prípade, že podnik je súčasťou nadnárodnej poisťovacej skupiny, príslušné orgány, najmä dohľad nad skupinami, by mali by tiež zvážiť pokrytie príslušných otázok skupinového auditu.
- 1.15. Príslušné orgány by mali byť pozorné, pokiaľ ide o formu informácií dostupných v rôznych fázach cyklu štatutárneho auditu pri stanovovaní načasovania komunikácie s audítormi.

Usmernenie 3 – Forma komunikácie

- 1.16. Príslušné orgány by mali zvážiť a vybrať najvhodnejšie a najúčinnnejšie prostriedky a kanály komunikácie s ohľadom na individuálne okolnosti komunikácie.
- 1.17. Príslušné orgány by mali zvoliť vhodnú kombináciu prostriedkov a kanálov komunikácie, ktoré môžu byť použité ad hoc, alebo v pravidelných intervaloch, a to: písomné oznámenie a ústne diskusie, vrátane telefonátov a osobných stretnutí. Príslušné orgány by mali podporovať vytvorenie pravidelných fyzických stretnutí s cieľom uľahčiť otvorenú diskusiu, a to najmä pri začatí prvej komunikácie s účastníkmi.
- 1.18. Príslušné orgány by mali viesť záznamy o diskusii na svoje interné účely a zabezpečiť postupnosť diskusie.

Usmernenie 4 – Zástupcovia v komunikácii

- 1.19. Príslušné orgány by mali zvážiť pozvanie jednotlivcov predstavujúcich príslušný orgán a štatutárnych audítorov alebo audítorské spoločnosti, ktoré sú oboznámené, informované a poverené ich organizáciami či firmami, aby si vymieňali informácie dôležité pre komunikáciu.
- 1.20. Príslušné orgány by mali vziať do úvahy zodpovedajúci počet a úlohu účastníkov oboch strán komunikácie, pri zohľadnení otázok, ktoré majú byť prerokované v priebehu komunikácie a konkrétne charakter a podmienky podniku alebo podnikov, ktoré podliehajú komunikácii.
- 1.21. Príslušné orgány by mali zvážiť počet účastníkov v súvislosti s umožnením relevantného účinného dialógu a súčasne chrániť dôvernú obsah diskusie. Príslušné orgány by mali zabezpečiť, aby primárni účastníci komunikácie boli zástupcami dozorného orgánu konajúcimi ako vedúci tímov a kľúčoví partneri auditu. Príslušné orgány by mali zvážiť ďalších relevantných účastníkov z príslušného orgánu a – v diskusii so štatutárnymi audítormi alebo audítorskými spoločnosťami – príslušní účastníci štatutárnych audítorov alebo audítorských spoločností podľa tém, ako sú IT odborníci, účtovní znalci a poistno-matematickí odborníci alebo odborníci na oceňovanie.
- 1.22. Príslušné orgány by mali posúdiť, či za určitých okolností a vzhľadom na problémy, ktoré majú byť prerokované, by nebolo účinné zaviesť trojstranné stretnutie so zástupcami podniku a najmä s jeho výborom pre audit navyše ku komunikácií uvedenej v odsekoch 1.19 až 1.21. Príslušný orgán môže obdobne v prípade potreby vyzvať príslušné orgány zaoberajúce sa dohľadom nad finančnými trhmi alebo verejným dohľadom nad audítormi. Rovnako by sa mala uplatňovať tu uvedená dôverná požiadavky na uchovávanie tajomstva ako je uvedené v bode 1.8 usmernenia 1.

Usmernenie 5 – Frekvencia a časovanie komunikácie

- 1.23. Príslušné orgány by mali zvážiť plánovanie pravidelnej komunikácie tak často, ako je nutné pre zaistenie toho, aby bola komunikácia efektívna so zohľadnením ustanovení odseku 1.10 usmernenia 1. Príslušné orgány by mali brať do úvahy plánovací cyklus inšpekcií dohľadu a štatutárnych auditov na

stanovenie najvhodnejšieho časovania pre komunikáciu v diskusii s druhou stranou.

- 1.24. Príslušné orgány by mali posúdiť, či komunikácia ad hoc je vynútená vzhľadom k dôležitým otázkam, ktoré vznikajú a vyžadujú okamžité vysvetlenie.
- 1.25. Príslušné orgány by mali pravidelne hodnotiť, či vybraná frekvencia a časovanie sú vhodné a primerané vo vzťahu k účinku na kontrolné úlohy alebo na štatutárny audit vo vzťahu k podniku. Na účely zaistenia primeraného prístupu, by príslušné orgány by mali zvážiť organizovanie stretnutí aspoň na ročnej báze pre komunikácie týkajúce sa poisťovní, ktoré sú vysoko rizikové a ktoré majú očakávaný veľký vplyv v prípade danej poruchy.

Usmernenie 6 – Hromadná komunikácia s audítormi alebo audítorskými spoločnosťami

- 1.26. S cieľom podporiť efektívnejšiu komunikáciu na sektorovej a národnej úrovni by príslušné orgány mali zvážiť zavedenie pravidelnej komunikácie so štatutárnymi audítormi a spoločne umožniť výmenu názorov o súčasnom a vznikajúcom vývoji, a to v prípade potreby najmenej raz ročne. Podobne ako v prípade ustanovenia v odseku 1.22 usmernenia 4, príslušný orgán môže zvážiť a vyzvať príslušné orgány zaoberajúce sa dohľadom nad finančnými trhmi alebo verejným dohľadom nad audítormi.
- 1.27. Príslušné orgány by mali zabezpečiť, aby sa na týchto rokovaníach nezdieľali žiadne informácie špecifické pre podnik, a rovnako by sa mala uplatňovať dôvernosc a odborné požiadavky na uchovávanie tajomstva, ako je uvedené v bode 1.8 usmernenia 1.

Dodržiavanie a pravidlá oznamovania

- 1.28. Tento dokument obsahuje usmernenia vydané podľa článku 16 nariadenia o EIOPA. V súlade s článkom 16 ods. 3 nariadenia o orgáne EIOPA musia príslušné orgány a finančné inštitúcie vynaložiť všetko úsilie na dodržanie usmernení a odporúčaní.
- 1.29. Príslušné orgány, ktoré dodržiajú alebo majú v úmysle dodržať tieto usmernenia, ich majú vhodným spôsobom začleniť do svojho regulačného rámca alebo do rámca dohľadu.
- 1.30. Príslušné orgány do dvoch mesiacov od vydania preložených znení potvrdia orgánu EIOPA, či dodržiajú alebo majú v úmysle dodržať tieto usmernenia, a uvedú dôvody v prípade ich nedodržania.
- 1.31. V prípade neposkytnutia odpovede do tohto termínu sa príslušné orgány budú považovať za orgány, ktoré nedodržiajú povinnosť informovať, a táto skutočnosť bude zverejnená.

Záverečné ustanovenie o preskúmaníach

- 1.32. Tieto usmernenia preskúma orgán EIOPA.